International Journal of Kannada Research 2017; 3(4): 21-23

International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com

ISSN: 2454–5813
IJKR 2017; 3(4): 21-23
© 2017 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 07-08-2017
Accepted: 08-09-2017

ಷಣ್ಮುಖ.ಬಿ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು,
ಸಂತೇಬೆನ್ನೂರು,ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು,
ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

Correspondence
ಷಣ್ಮುಖ.ಬಿ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು,
ಸಂತೇಬೆನ್ನೂರು,ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು,
ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ.

ವ್ಯಾಸ ಭಾರತದ ಕರ್ಣ: ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

ಷಣ್ಮುಖ.ಬಿ

ಮಹಾಭಾರತದ ದುರಂತ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನ. ಮಹಾಭಾರತವು ಹಲವಾರು ದುರಂತ ನಾಯಕರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರೂ, ಜನನದಾರಾಭ್ಯದಿಂದ ಮರಣದವರೆಗೂ ದುರಂತದ ಛಾಯೆ ಹಬ್ಬಿರುವುದು ಕರ್ಣನ ಬದುಕಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಹಾಗಾಗಿ ಕರ್ಣನ ಬದುಕು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವೀಯ ಅಂತಃಕರಣವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕಣ್ಣೀರು, ಕರುಣೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ಣನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ.

ಕರ್ಣನ ಜನನ ವೃತ್ತಾಂತ ವ್ಯಾಸ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಐದು ಸಾರಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆಗೊಂಡಿದೆ. '*ವನಪರ್ವ* ದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ '*ಕುಂಡಲಾ ಹರಣ* ಉಪ ಪರ್ವ ಕರ್ಣಚರಿತ್ರೆಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಉಪ ಪರ್ವದ ಏಳು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ಜನನ ವೃತ್ತಾಂತ ಸುಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತಗೊಂಡಿದೆ.

ಶೂರಸೇನನೆಂಬ ಯದು ಶ್ರೇಷ್ಟನ ಜೇಷ್ಠ ಕನ್ಯೆ ಪೃಥಾ. ಕುಂತಿಯು ತನ್ನ ಮಾವ ಕುಂತಿಬೋಜನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಳು. ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಂತಿಯಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಯೌವನ ಮೂಡಿತು. ಕುಂತಿಬೋಜನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಾಕೋಪಿಷ್ಟ ಮುನಿ ದೂರ್ವಾಸರ ಬಳಿ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರ ಸೇವೆಗೆ ನಿಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದಳು. ದೂರ್ವಾಸರ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಳಾದಳು. ಕುಂತಿಯ ಸೇವೆಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾದ ದೂರ್ವಾಸರು ಅವಳಿಗೆ ಅಮೋಘವಾದ, ಪರಮದುರ್ಲಭವಾದ ವರವೊಂದನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೇಳಿದರು. ದೂರ್ವಾಸರು ಒಂದು ಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿ, ಈ ಮಂತ್ರದ ಪುನಶ್ಚರಣೆಯಿಂದ ನೀನು ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ದೇವತೆಯನ್ನಾದರೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಬಹುದು. ಈ ಮಂತ್ರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ದೇವತೆ ಬಂದು ವಶನಾಗಿ ವಿನೀತನಾದ ಭೃತ್ಯನಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ನಿನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಕುಂತಿಗೆ ಯಾವ ವರವನ್ನಾಗಲೀ ಮಂತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ ಪಡೆಯುವ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಲು ಭಯಪಟ್ಟಳು. ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟಾನೆಂದು ಹೆದರಿದ ಕುಂತಿ ಮರುಮಾತನಾಡದೇ ಕುಂತಿ ಮೌನವಾಗಿದ್ದು, ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಿದಳು. ದೂರ್ವಾಸರ ಮಂತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕುಂತಿ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಸೂರ್ಯದೇವನ ನೆನೆದು ಅವನಂಶದಿಂದ ಕರ್ಣನೆಂಬ ಕಾನೀನನನ್ನು ಪಡೆದು ಲೋಕಾಪವಾದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದಳು. '*ಪಡೆನೋಡಲ್ ಬಂದವರ್ ಗುಡಿವೊಯ್ಯಳಿಸಿದರ್* ಎಂಬ ಪಂಪನ ಉಕ್ತಿಯಂತೆ ಕುಂತಿ ಕನ್ಯೆಯಾಗಿ ಮಗನೊಬ್ಬನನ್ನು ಪಡೆದಳು. ಮುಂದೆ ಅವಳಿಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದವು. ಲೋಕಾಪವಾದದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದಾಸಿಯೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದನ್ನು ತರಿಸಿದಳು. ಮಗುವಿನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ತಟ್ಟದಂತೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಮಗುವನ್ನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಡುವಾಗ ಅವಳ ಕಂಬನಿ ಪ್ರವಾಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹರಿದುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಜೊತೆ ಅಶ್ವಾ ನದಿ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಅದನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಬಿಡುವಾಗ ಪುತ್ರಪ್ರೇಮದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತಳಾಗಿ ಹಲುಬಿದಳು. ಮಗುವಿಗೆ ಮಂಗಳ ರಕ್ಷೆ ಕಟ್ಟಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಟ್ಟಳು. ತೇಲಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಬಿಟ್ಟ ಭಯದಿಂದಲೇ ಅರಮನೆ ಸೇರಿದಳು. ಇದು ಮಹಾಭಾರತದ ಕವಿ ಹೇಳಿದ ಕರ್ಣನ ಜನನ ವೃತ್ತಾಂತದ ಕಥೆ ಇದು. ಮಂಗಳ ರಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ಅಪಾಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೇ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಿತ್ರನಾದ ಅಧಿರಥನೆಂಬ ಸೂತನು, ಪತ್ನಿಯಾದ ರಾಧೇಯ ಸಮೇತ ಪುಣ್ಯಕಾಲದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಅಶ್ವಾನದಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಬಯಸದೇ ಬಂದ ಭಾಗ್ಯವೆಂಬಂತೆ ಈ ಬಾಲಸೂರ್ಯನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿದ್ದ ಸಹಜಸ್ವರ್ಣ ಕವಚಗಳಿಂದ ಆವೃತ್ತವಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಕರ್ಣಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಮಗುವನ್ನು ದೇವತಾನುಗ್ರಹ ಬಯಸುತ್ತಾ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅರ್ಭಕನು ಸ್ವರ್ಣಕವಚ, ಕವಚಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ಆಮಂತ್ರಿತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈ ಮಗುವಿಗೆ ವಸುಷೇಣನೆಂದೇ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಸೂತನಾದ ಅಧಿರಥ ಮತ್ತು ಅವನ ಪತ್ನಿ ರಾಧೇಯೆ ವಸುಷೇಣನನ್ನು ದೇವದತ್ತವೆಂದು ದತ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ವಸುಷೇಣನಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೂತಪುತ್ರ, ರಾಧೇಯ ಎಂಬ ನಾಮಾಂತರಗಳು ಲಭಿಸಿದವು. ಇತ್ತ ವಸುಷೇಣ ಸೂತಭವನದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ತನ್ನ ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಕುಂತಿಗೆ ಹೇಗೋ ವಸುಷೇಣ ತನ್ನ ಮಗನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಸೂರ್ಯನು ತನ್ನ ತಂದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ವಸುಷೇಣನು ಸೂರ್ಯಾರಾಧನೆಯನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಧಿರಥನು, ತನ್ನ ಮಗ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕನಾಗಲು ಧನುರ್ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲು ವಸುಷೇಣನನ್ನು ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯ ದ್ರೋಣರ ಬಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಇಲ್ಲಿ ವಸುಷೇಣನಿಗೂ ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೂ ಮೈತ್ರಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಈ ಮೈತ್ರಿ ಕರ್ಣಪಾಂಡವರ ದ್ವೇಷಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ದುರ್ಯೋಧನನ ಶತ್ರುಗಳು ಕರ್ಣನಿಗೂ ಶತ್ರುಗಳಾದರು. ನಂತರ ಕರ್ಣ ಪರಶುರಾಮರಲ್ಲಿ ವಿಪ್ರ ವೇಶಧಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ಪರಶುರಾಮರಿಗೆ ಕರ್ಣನ ವಾಸ್ತವ ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಕರ್ಣ ಗುರುವಿನಿಂದಲೇ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ವಿಧಿಯ ಕೈವಾಡದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನ ಶಾಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ತನ್ನ ದುರಂತ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ವಿದ್ವತ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೀನ ಕುಲದವನು ಎಂಬ ಅಪಮಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ, ಈ ಸಂದರ್ಭ ಕರ್ಣನ ಬದುಕಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ತಿರುವು ಕೊಟ್ಟ ಕ್ಷಣ. ದುರ್ಯೋಧನನಿಂದ ಅಂಗರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪ್ರೀತಿ ಸ್ನೇಹ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾರ್ಥಪರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಎಂಬಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ಣನ ಕುಂಡಲಾಹರಣದ ಕಥೆ ಅತಿಮಾನುಷ ಶಕ್ತಿಯ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಅದ್ಭುತರಮ್ಯ ಜನಪದ ಕಥೆಯಂತಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭ ಕರ್ಣನ ಬದುಕಿನ ಕಥಾ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ಣರಸವನ್ನು ಎರಕ ಹೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತೀರಾ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದಂತಿದೆ. ಕುಂಡಲಾಹರಣ, ಅರ್ಜುನನ ಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಕರ್ಣನ ವಿರುದ್ಧ ಇಂದ್ರನು ಹೂಡಿದ ಎರಡನೇಯ ಸಂಚು. ಸೂರ್ಯ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಸಹಜಕವಚಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ ದಾನ ಮಾಡಿ ತ್ಯಾಗ, ದಾನತ್ವ ಮೆರೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಕೃಷ್ಣ–ಕರ್ಣರ ಸಂದರ್ಶನ ವ್ಯಾಸ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಸರ ಚಿತ್ರ ಜೀವಕಳೆಯಿಂದ ವಿಹೀನವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ಇದು ಸ್ಥಾನ ಪಲ್ಲಟಗೊಂಡಿರುವ ಸಂಭವವೇ ಹೆಚ್ಚು. ವ್ಯಾಸರ ಕರ್ಣನ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆ ಪ್ರಶ್ನಾತೀತವಾದುದು. ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನೊಡೆಯನು ತನ್ನನ್ನು ಪೋಷಿಸಿರುವನೆಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅವನಲ್ಲಿದೆ. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋಲುಗೆಲುವುಗಳು ದೈವಾಧೀನ. ಆದರೆ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಪೀಡಿತ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನುಳಿದು ನಿಶ್ಚಲ ನಿಲುವಿನಿಂದ ಹೋರಾಡುವುದೇ ವೀರನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ತಾನು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ವಿಮುಖನಾಗಲಾರನೆಂಬ ನಿಷ್ಠೆ ವ್ಯಾಸರ ಕರ್ಣನಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಅಂಶ ಕರ್ಣ–ಕುಂತಿಯರ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಸರ '*ಭರ್ತೃಪಿಂಡಾಹಾರಿ* ಅಲ್ಲಿ ಅವನ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆ ಕನ್ನಡದ ಕರ್ಣನಂತೆ ಹೋಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕರ್ಣ ಮತ್ತು ಕುಂತಿಯರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಾವು ವ್ಯಾಸ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ತುಂಬಾ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ಣ ಮತ್ತು ಕುಂತಿಯರ ಸಂಬಂಧ ತೀರಾ ವ್ಯವಹಾರಿಕವೂ, ಸ್ವಾರ್ಥಪರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಎಂಬುದು ಕುಂತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕರ್ಣ ಒಬ್ಬ ತ್ಯಾಗಮಯಿಯೂ, ಸಹನಾಮೂರ್ತಿಯು ಆಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾನೆ.

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಭೀಷ್ಮರಿಗೆ ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಸಂಗವು ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮ ದುರ್ಯೋಧನನ್ನು ರಾಜಿಗೆ ಕರೆತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲಾರೆ ಎಂಬ ನಿಬಂಧನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ಣ, ಭೀಷ್ಮ ಜೀವಿಸಿರುವವರೆಗೂ ತಾನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಣನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಭೀಷ್ಮ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಾ ಅವನನ್ನು ತೆಗಳಿದ್ದಾನೆ. ಅವನೊಡೆಯನ ಮುಂದೆ ಕರ್ಣನ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಅವನ ಯುದ್ಧೋತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ತಣ್ಣೀರೆರೆಚಿದ್ದ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರು ಕರ್ಣನನ್ನು '*ಮಹಾರಥ* ನೆಂದೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ– ಸಂಜಯ ಮತ್ತು ಕೌರವ–ಪಾಂಡವ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಯೋಧರು ಅವನನ್ನು '*ಮಹಾರಥ* ನೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನು ಅದ್ಭುತ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನೇ ಮೆರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಮಹಾರಥಿಯೇ ಆಗಿರಬೇಕು.

'*ಭೀಷ್ಮಪರ್ವ* ದ ಅಂತಿಮ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣ ಭೀಷ್ಮರ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ರಹಸ್ಯ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣ ಒಬ್ಬ ವಿಧೇಯ ಹಾಗೂ ವಿನಯವಂತನಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದು ಭೀಷ್ಮರ ಶರಶಯ್ಯೆಯ ಬಳಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಭೀಷ್ಮ ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ಸ್ನೇಹದಿಂದಿರು, ಶತ್ರುತ್ವ ಸಾಧಿಸಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನ ಜನ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆ ತನ್ನ ಪರಾಕಾಷ್ಟೆಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ. ವ್ಯಥೆ ಪಟ್ಟು ಕ್ಷಮೆಯಾಚಿಸುವ ಸಹಜಗುಣವನ್ನು ವ್ಯಾಸರ ಕರ್ಣನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ವೀರನಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ವಿನಯ ಕರ್ಣನಲ್ಲಿತ್ತು. ಕೌರವನ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯಪುತ್ರನಾದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನೇ ಕರ್ಣನ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇನಾಪತಿ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ *ಕರ್ಣನು ಮಹಾಬಲಿಷ್ಠನೂ, ಶೂರನೂ, ಮಹಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತ, ಯುದ್ಧೋನ್ಮತ್ತನೂ, ಸೂರ್ಯ ಪುತ್ರನಾದ ಇವನು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅಶಕ್ಯನು*'' ಆದ್ದರಿಂದ ಇವನಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿ ಎಂದಾಗ ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ವಿಜಯಶ್ರೀ ಕೈಗೆಟಕಿದಷ್ಟು ಆನಂದ. ಈ ರೀತಿ ಕರ್ಣನು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಜಯಿಸುವ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಚನಾಮಗ್ನನಾದ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ವ್ಯಾಸರ ಕರ್ಣ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಅವರಿಬ್ಬರ ಅಂತಿಮ ಭೇಟಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಧೇಯ ತನ್ನೊಡೆಯನ ಮುಂದೆ ಮನ ಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ದುರ್ಯೋಧನಾ, ನಾನಿಂದು ಯಶೋವಂತನಾದ ಪಾರ್ಥನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವೆ. ಆ ವೀರನನ್ನು ನಾನಾದರೂ ಸಂಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಅವನಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು

ಸಂಹರಿಸುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಇಂದು ಪಾರ್ಥನನ್ನು ಎದುರಿಸುವವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ನನ್ನನಿಂದು ಇದುರಿಸದೇ ಇರಲಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಮತ್ತು ಅರ್ಜುನನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ವಸ್ತು ನಿಷ್ಠವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶಲ್ಯನನ್ನು ಸಾರಥಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಶಲ್ಯನಿಗೆ ಕರ್ಣಸಾರಥ್ಯದ ವಿಷಯ ವ್ಯಾಸ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಘಾತಕರ ಪ್ರಸಂಗವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಶಲ್ಯ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗಳಿ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾನೆ. ಶಲ್ಯನಿಗೆ ಕರ್ಣನಿಗೂ ಈ ನಡುವೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾದರೂ ದುರ್ಯೋಧನ ಅವರೀರ್ವರ ನಡುವೆ ಸಂಧಾನ ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಕರ್ಣ, ತಾನಾದರೂ ಸಾಯುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲವೇ ಪಾರ್ಥನಾದರೂ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವತ್ತಾದ ಮಾತು ಅದು ಕರ್ಣನ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆಯ ಅಖಂಡ ಹಣತೆ. ಆ ವೀರವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಲ್ಯ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಬೀಗಬೇಕಿತ್ತು ಆದರೆ ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಶಲ್ಯನು ದುರ್ಯೋಧನನಿಗಾಗಿ ಕರ್ಣನ ಸಾರಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ, ಕರ್ಣನ ಸಾರಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದು, ಧರ್ಮರಾಯನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವನು ಕರ್ಣನ ಹಿತಶತ್ರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶಾಪದಿಂದಾಗಿ ಕರ್ಣನ ರಥ ಗರಗರನೇ ತಿರುಗಿ ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಹುದುಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪರಶುರಾಮನಿಂದ ಕರ್ಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಹಾಭಾರ್ಗವಾಸ್ತ್ರವು ಅಪ್ರಕಾಶವಾಯಿತು. ಪಾರ್ಥನು ಸರ್ವಶರವನ್ನು ತುಂಡು ಮಾಡಲಾಗಿ ಕರ್ಣ ಬಹಳ ವಿಷಾಧಿಸಿದ. ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿ ಬಂದ ಆಘಾತಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾಗದೇ ಅವನು ಧರ್ಮವನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಜಗತ್ತು ಕಾಯುವ ನಾರಾಯಣನು ನರನಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ರಥದ ಚಕ್ರವನ್ನು ಭೂಮಿ ನುಂಗುವ ಬದಲು ಅರ್ಜುನನ ಬಾಣಾಘಾತದಿಂದ ಕರ್ಣ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗಿ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ‘*ಹೇ ಪಾಂಡವ ಕಿಂ ಪ್ರಮಾದಸ್ಯೇ* ಎಂದು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಶತ್ರುವು ಸಂಹರಿಸಿ ಧರ್ಮವನ್ನು, ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶಲ್ಯ ಕರ್ಣನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಥದ ಚಕ್ರ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹೂತುಹೋದಾಗ ಸಾರಥಿ ಜಾರಿದನೆಂದು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣನ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಪಾರ್ಥನು ಕರ್ಣನ ಮೇಲೆ ಅಂಜಲೀಕಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಅವನು ರಥಾರೂಢನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ಣ ಹೂತುಹೋದ ರಥದ ಗಾಲಿಯನ್ನೆತ್ತಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಶಿರಸ್ಸು ಬಿದ್ದ ನಂತರ ಶರೀರ ಭೂಮಿಗೊರಗುತ್ತದೆ. ಪಾಂಡವರು ಅಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ಕರ್ಣನನ್ನು ವಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ಣನ ದೇಹದಿಂದ ತೇಜಸ್ಸೊಂದು ಹೊರ ಹೊರಟು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಯಿತು.

ಕರ್ಣವಧೆಯ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಹರ್ಷೋಲ್ಲಾಸಿತನಾದ ಧರ್ಮರಾಜನು ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ರಣಭೂಮಿಗೆ ಬಂದು ಕರ್ಣನ ಶವವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ದೃಶ್ಯವಿದೆ. ಇದು ಕರ್ಣನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಸದಾ ಬೆಳಗುವ ನಂದಾದೀಪದಂತಿದೆ. ಅವುಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಜಾಧಿಗಳು ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಣನ ಕವಚ ಹರಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅವನು ತನ್ನ ಮಗನ ಶವದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿದ್ದನು.

ಕರ್ಣಾವಸಾನದಿಂದ ಬಹಳ ಖಿನ್ನನಾದ ದುರ್ಯೋಧನ ದುಃಖದ ಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪದಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದನು ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಚದುರಿಹೋಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ವಿಫಲ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದ. ತನ್ನ ಅನೀತಿ ಕಾರ್ಯಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮೂರ್ಛಿತನೂ ಆಗಿದ್ದ. ಇದು ವ್ಯಾಸ ಭಾರತದ ಕರ್ಣನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕುರಿತಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅವಲೋಕನ.